

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 7 lutego 2020 r. Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi w sprawie o sygn. akt I C 1419/19 z powództwa (...) Banku Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. przeciwko pozwanemu J. G., o zapłatę:

1. oddalił powództwo,
2. zasądził od (...) Banku Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz J. G. kwotę 3.600 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Apelację od wydanego wyroku wniósł (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W., zaskarżając orzeczenie w całości.

Powód zarzucił wydanemu rozstrzygnięciu naruszenie:

1. przepisów postępowania, które mogło mieć wpływ na treść orzeczenia, tj.:
  - a. art. 233 § 1 k.p.c. - poprzez dowolną, a nie swobodną interpretację zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, a to wyciągu z ksiąg bankowych z dnia 19 grudnia 2018 roku i wyprowadzenie błędnego wniosku, że wyciąg z ksiąg bankowych nie może stanowić dowodu wysokości zobowiązania, gdyż niekorzystna z domniemania prawdziwości i jest jedynie dokumentem prywatnym, podczas gdy wyciąg z ksiąg bankowych jako dokument prywatny zgodnie z treścią art. 245 k.p.c. stanowi pełnoprawny środek dowodowy, który sąd orzekający może uznać za podstawę swoich ustaleń faktycznych, a następnie wyrokowania,
  - b. art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 309 k.p.c. w zw. z art. 129 § 2 i 3 k.p.c. – poprzez błędne uznanie, że kopie dokumentów m.in. historii rachunku kredytowego, oświadczenia o numerach rachunku i wysokości rat nie mogą stanowić dowodu na wysokość zobowiązania, gdyż nie zostały uwierzytelnione za zgodność z oryginałem a przez to pozbawione są wiarygodności, podczas gdy możliwość dopuszczenia dowodu z niepoświadczonej za zgodność z oryginałem kserokopii dokumentu na podstawie art. 309 k.p.c. podnoszona jest w orzecznictwie, gdzie wskazuje się zgodnie, iż niepoświadczone za zgodność z oryginałem kserokopie dokumentów mogą zostać włączone w poczet materiału dowodowego jako tzw. inny środek dowodowy, co w konsekwencji doprowadziło do błędu w ustaleniach faktycznych i błędnego przyjęcia, że powód nie udowodnił wysokości dochodzonego roszczenia (art. 368 § 1¹ k.p.c.),
2. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 7 ust. 1, 2 i 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. prawo bankowego (Dz. U. 1997 Nr 140 poz. 939) - poprzez niezastosowanie i w konsekwencji błędne przyjęcie, że niepodpisana historia rachunku kredytowego stanowiąca wydruki nie może stanowić dowodu w sprawie, podczas gdy oświadczenia woli związane z dokonywaniem czynności bankowych mogą być składane w postaci elektronicznej a jeżeli ustawa zastrzega dla czynności prawnej formę pisemną, uznaje się, że czynność dokonana w formie o której mowa w art. 7 ust 1 prawa bankowego, spełnia wymagania formy pisemnej także wtedy, gdy forma została zastrzeżona pod rygorem nieważności.

W związku z tak postawionymi zarzutami skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i uwzględnienie powództwa w całości, ewentualnie o uchylene wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji. Ponadto powód wniósł o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje według norm prawem przepisanych.

Pozwany, w odpowiedzi na apelację wniósł o jej oddalenie w całości, a ponadto o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się zasadna i jako taka skutkowałą zmianą zaskarżonego rozstrzygnięcia.

Sąd Okręgowy po dokonaniu analizy zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego doszedł do odmiennego wniosku niż Sąd Rejonowy co do zasadności wywiedzionego w sprawie powództwa. Wbrew twierdzeniu Sądu I instancji, powód sprostą ciężącym na nim obowiązkiem dowodowym, albowiem zaofiarowany przez niego materiał dowodowy daje podstawę do oceny zasadność dochodzonej pozwem należności, jak i jej wysokości.

Przed wszystkim podkreślić należy, że choć ma rację Sąd pierwszej instancji, że wystawiony przez powoda wyciąg z ksiąg bankowych nie jest sam w sobie wystarczającym dowodem do wykazania wysokości dochodzonego roszczenia, to nie można podzielić stanowiska Sądu Rejonowego, że przedstawiona przez powoda historia rachunku kredytowego w postaci elektronicznego zestawie operacji na koncie jako niepoświadczona za zgodność z oryginałem kopia dokumentu nie może stanowić środka dowodowego na podstawie, którego można czynić ustalenia faktyczne, a w konsekwencji w ocenie Sądu Okręgowego przedstawione: wyciąg z ksiąg bankowych łącznie z historią rachunku kredytowego stanowią wystarczający dowód słuszności powoda.

Jeśli chodzi o wyciąg z ksiąg bankowych, to istotnie, przedstawiony dokument ma charakter prywatny (art. 245 k.p.c.) tym niemniej, za w pełni słuszne należy uznać stanowisko wynikające z orzecznictwa m.in. zaprezentowane przez Sąd Apelacyjny w Szczecinie w wyroku z dnia 19 stycznia 2017 r. I ACa 782/16, zgodnie z którym dokument prywatny stanowi pełnoprawny środek dowodowy, który sąd orzekający może uznać za podstawę swoich ustaleń faktycznych, a następnie wyrokowania. Co do zasady dokumenty prywatne korzystają przeciw z domniemania autentyczności oraz, że osoba, która podpisała dokument, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Domniemania te mogą zostać obalone. Tak więc choć z dokumentem prywatnym nie łączy się domniemanie zgodności z prawdą oświadczenia w nim zawartego, to nie przeszkadza by sąd orzekający w ramach swobodnej oceny dowodów uznał treść dokumentu prywatnego za zgodną z rzeczywistym stanem rzeczy.

Dodania przy tym wymaga, że ramy swobodnej oceny dowodów muszą być określone wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia życiowego, regułami logicznego myślenia oraz pewnego poziomu świadomości prawnej, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i wążąc ich moc oraz wiarygodność odnosi je do pozostałego materiału dowodowego (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 15 lipca 2016 r. VI ACa 616/15).

Wyciąg z ksiąg bankowych jako dokument prywatny może zatem wspólnie z innymi dowodami uznanymi za posiadające walor wiarygodności stanowić podstawę ustaleń faktycznych i wykazania dochodzonego roszczenia.

Przechodząc do przedstawionego wydruku stanowiącego historię rachunku kredytowego w postaci elektronicznego zestawie operacji na koncie, należy stwierdzić, że mocy dowodowej elektronicznego zestawienia operacji nie podważa brak nań podpisu lub pieczęci potwierdzającej jego zgodność z oryginałem. Przy ocenie wydruku elektronicznego nośnika informacji można odwołać się do orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 11 marca 2004 roku (V CZ 12/2004), zgodnie z którym art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe, przewidujący składnie oświadczenia woli za pomocą elektronicznych nośników informacji, stanowi podstawę do stosowania w praktyce bankowej dokumentów elektronicznych, które na gruncie prawa procesowego należy uznać - na równi z oświadczeniem utrwalonym za pomocą pisma na nośniku tradycyjnym (papierze) - za dokument w rozumieniu Kodeksu postępowania cywilnego. Biorąc pod uwagę powyższe uznać należało, że elektroniczne zestawienie operacji jest dokumentem, który dla swojej ważności nie wymaga podpisu oraz pieczęci banku, ponieważ w oparciu o treść ww. art. 7 Prawa Bankowego stanowi dokument w rozumieniu tego prawa. Niezależnie od powyższego, w orzecznictwie i doktrynie ugruntowany jest pogląd co do tego, iż niepodpisane wydruki komputerowe, a nawet ich kopie mogą stanowić zgodnie z art. 309 k.p.c. dowód w sprawie. Z treści przepisu art. 309 k.p.c. wynika, że możliwe jest przeprowadzenie dowodu także innymi środkami niż wymienione w kodeksie, o ile są one nośnikami informacji o faktach istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, a ich wykorzystanie nie pozostaje w sprzeczności z przepisami prawa (wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 12 stycznia 2016r., sygn. akt I ACa 823/15, Lex nr 2004486; wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 12 maja 2016 r., sygn. akt I ACa 1102/15, L.). Pogląd ten jest aktualny do wydruku elektronicznego zestawienia operacji dokonywanych na rachunku pozwanego.

Mając powyższe na uwadze zgodzić należy się z apelującym, że Sąd I instancji nie dokonał właściwej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, mieszczącej się w ramach art. 233 § 1 k.p.c.. Skuteczne postawienie zarzutu naruszenia powyższego przepisu wymaga wykazania, że przy ocenie dowodów doszło do uchybienia podstawowym regułom służącym ocenie wiarygodności i mocy poszczególnych dowodów, tj. regułom logicznego myślenia, zasadzie doświadczenia życiowego i właściwego kojarzenia faktów (por. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 16 grudnia 2005 r., sygn. akt III CK 314/05, LEX nr 172176). Prawidłowość dokonanej przez Sąd pierwszej instancji oceny materiału dowodowego mogłaby być skutecznie podważona w postępowaniu odwoławczym tylko wówczas, gdyby wykazano, że ocena ta zawiera błędy logiczne, wewnętrzne sprzeczności, jest niepełna itp. Taka sytuacja ma niewątpliwe miejsce w niniejszej sprawie.

Dokumenty prywatne zaoferowane przez stronę powodową stanowią wystarczającą podstawę do stwierdzenia istnienia wierzytelności dochodzonej w tym postępowaniu, jej wysokości oraz jej wymagalności. Zestawienie tychże dowodów ocenianych z uwzględnieniem doświadczenia życiowego, zasad logiki niewątpliwie potwierdza zasadność wywiedzionego powództwa. Gdyby bowiem przyjąć, iż wyciąg z ksiąg bankowych i elektroniczne zestawienie operacji nie niesie ze sobą żadnej wartości dowodowej, to żaden z banków działających na rynku nie mógłby w procesie cywilnym udowodnić faktu istnienia wierzytelności względem swych dłużników. Sąd Odwoławczy zauważa, że to właśnie dowód w postaci zestawienia operacji na rachunku kredytowym dobitnie obrazuje dokonywanie transakcji finansowych skutkujących powstaniem salda ujemnego dłużniczki A. G..

Powód składając historię rachunku obejmującą cały okres obowiązywania przedmiotowej umowy udowodnił zadłużenie zmarłej małżonki pozwanego w wysokości w nim wskazanej. Z przedłożonego zestawienia wynika bowiem jak kształtowało się zadłużenie na rachunku na przestrzeni kolejnych miesięcy, w jakich kwotach dokonywana była spłata kredytu oraz jak Bank naliczył odsetki.

Jednocześnie wskazane kwoty znajdują pełne odzwierciedlenie w treści wystawionego przez powoda wyciągu z ksiąg bankowych. Twierdzenia pozwanego, który notabene poprzestał na ogólnikowym zakwestionowaniu zasadności i wysokości dochodzonej należności nie zostały poparte jakimikolwiek dowodami, mogącymi podważyć okoliczność wynikającą z przedłożonego zestawienia operacji na rachunku.

Z powyższych przyczyn Sąd Okręgowy, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c., zmienił zaskarżony wyrok uwzględniając powództwo w całości i zasądził od pozwanego J. G. na rzecz (...) Banku Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 36.044,46 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 20 grudnia 2018 r. do dnia zapłaty, z tym zastrzeżeniem, że odpowiedzialność J. G. jest ograniczona do wartości ustalonego w wykazie inwentarza albo spisie inwentarza stanu czynnego spadku po A. G..

Zmiana orzeczenia w zakresie roszczenia głównego skutkować musiała również zmianą rozstrzygnięcia o kosztach procesu. O kosztach postępowania pierwszo-instancyjnego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. i zasądził od pozwanego na rzecz powoda, który wygrał proces w całości, kwotę 5.420 zł z tytułu zwrotu kosztów procesu. Na koszty postępowania po stronie powodowej złożyły się: opłata od pozwu – 1.803 zł, wynagrodzenie pełnomocnika powoda w postępowaniu w I instancji w kwocie 3.600 zł, 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika powoda w postępowaniu pierwszoinstancyjnym Sąd ustalił na podstawie § 2 pkt 5) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 265).

Zważywszy na wynik kontroli instancyjnej Sąd Okręgowy o kosztach postępowania apelacyjnego orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 i w zw. z § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych i zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3.603 zł. Na zasądzoną kwotę złożyły się: opłata od apelacji – 1.803 zł, wynagrodzenie pełnomocnika powoda w kwocie 1800 zł.